

Suzanne Vermeer

De vallei

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

De lucht is vochtig en de zon brandt fel. Mijn witte, mouwloze jurk plakt aan mijn lijf. Ik kan me nu al verheugen op de zee-wind die aan het einde van de dag aantrekt en wat broodnodige koelte brengt. Ik heb altijd een haat-liefdeverhouding gehad met het subtropische klimaat in de Lower Hunter Valley. De broeierige warmte en de regen zijn niet aan mij besteed. Ik woon nu twaalf jaar in Australië, maar er gaat geen dag voorbij dat ik de oer-Hollandse wolkenluchten niet mis. Die dikke witte watten aan de hemel waar je allemaal figuurtjes in kon zien. Het was het favoriete spelletje van mijn dochter Vera. Dan lagen we samen op onze rug in het gras naar boven te staren en mochten we om de beurt zeggen wat we zagen. 'Ik zie, ik zie... een heks!' zei ze dan met haar hoge kinderstemmetje terwijl ze met haar vingertje naar de lucht wees. Mijn beurt: 'Ik zie, ik zie... een beer!'

Er verschijnt een glimlach op mijn gezicht bij de herinneringen die zoals vaak als golven over me heen spoelen. Deze ochtendwandeling behoort tot mijn dagelijkse routine, en er gaat geen dag voorbij zonder dat die levensechte beelden uit mijn verleden door mijn hoofd gaan. Maar voordat de paniek die daar vaak op volgt toeslaat, worden mijn gedachten onderbroken wanneer ik een natte neus tegen mijn hand voel duwen. Cody, mijn Australian shepherd, kijkt me met zijn intens blauwe ogen energiek aan. Hij vindt duidelijk dat ik lang genoeg heb staan mijmeren en wil actie. Hij legt de bal die hij in zijn bek heeft voor mijn voeten en trappelt van opwinding wanneer ik hem opraap en in een rechte lijn van me af gooi. Hij

spurt erachteraan. Ik slenter een stukje zijn kant op over het pad van roodbruine teelaarde, dat aan weerszijden wordt geflankeerd door prachtige wijnranken. Zachtjes streek ik de groene bladeren aan mijn rechterhand. Ik waak ervoor dat ik bij de uiterst kwetsbare trosjes druiven uit de buurt blijf. Het heeft de afgelopen tijd weer veel geregend en het gevaar van schimmels ligt altijd op de loer.

Ik loop het pad verder af en laat de wijnranken achter me. Als een matroos houd ik mijn hand boven mijn ogen om ze af te schermen van de felle zon. Ik kijk uit over het immense terrein waar ik zo van ben gaan houden. Soms kan ik nog steeds niet geloven dat ik hier al jaren de leiding heb.

Cody komt weer aanlopen met zijn bal en gooit hem voor mijn voeten. Ook al begint hij echt oud te worden, als hij een bal ziet verandert hij nog steeds in een speelse puppy. Ik pak de bal weer op en werp hem zo ver mogelijk van me af. Cody rent er enthousiast achteraan en brengt hem in no time weer bij me terug. We herhalen het spelletje een paar keer totdat hij moe wordt. In een rustig tempo hervatten we onze wandeling. Cody sjokt naast me met de bal in zijn bek tot hij weer genoeg is opgeladen. Hij laat de bal weer voor mijn voeten vallen, maar als ik buk om hem weer op te pakken is zijn focus helemaal weg. Hij staat stokstijf naast me en maakt een laag grommend geluid. Zijn blik is gericht op de weg verderop. En dan zie ik het ook: een busje komt keihard onze kant op rijden en neemt de afslag naar het stuk onverharde weg dat naar mijn domein leidt. Er stuift een grote stofwolk op die me het zicht op het voertuig gedeeltelijk ontnemt. Maar ik heb geen scherp zicht nodig om te weten dat ik tegen een déjà vu aankijk. Angst knijpt mijn keel dicht en ik sla beschermend mijn armen om mezelf heen. Cody staat nog steeds te grommen en de haren op zijn rug staan overeind. Dit kan niet waar zijn. Het was toch voorbij? Ze zouden me toch met rust laten?

Deel 1
Twaalf jaar geleden

1

De zon schijnt door een kier in de gordijnen wanneer mijn man Christiaan de slaapkamer binnenkomt, op de voet gevolgd door ons vierjarige dochtertje Vera. Ik draai me loom naar hen toe en zie dat Christiaan een groot dienblad op ons kingsize bed zet. De geur van verse koffie dringt mijn neus binnen.

‘We hebben ontbijt gemaakt, mama,’ zegt Vera trots. ‘Ik mocht de eitjes klutsen en de broodjes aangeven toen papa ze in de oven deed. En toen gingen we samen sinaasappels persen.’

‘Wauw, Veertje, wat een verwennerij. Het lijkt wel of ik jarig ben.’ Ik kom overeind en spreid mijn armen. Ze stort zich er vol overgave in en geeft me een natte zoen op mijn wang. Uit de kamer naast ons komen wat kirrende geluiden.

‘Ah, Max is ook wakker. Ik zal hem even halen.’ Terwijl Christiaan de kamer verlaat om onze eenjarige zoon te halen, leg ik met hulp van Vera wat extra kussens tegen het hoofdbord van het bed. Ik stel de koffie en de versgeperste jus veilig op de nachtkastjes voordat we tegen de kussens aan ploffen. Mijn maag knort wanneer ik de warme broodjes met gesmolten boter en roerei op het dienblad zie liggen. Voor Vera heeft Christiaan een geroosterde boterham met chocopasta gemaakt en jus d’orange in een drinkbeker met tuit. Voor Max staat een flesje klaar.

Christiaan loopt de kamer binnen met Max op zijn arm. Zijn wangetjes zijn nog rood van de slaap. ‘Hé Maxie,’ zeg ik vertederd en ik strek mijn armen naar hem uit. Christiaan geeft

hem aan mij en doet de gordijnen open om de zon binnen te laten. Ik knuffel Max en snuif zijn heerlijke babygeur op. Hij kirt zachtjes. Christiaan gaat bij ons op bed liggen en Vera nestelt zich meteen tegen hem aan. Met de kinderen in onze armen pakken we elkaars hand. Dit is geluk. Puur geluk. Mijn hart stroomt over van liefde voor mijn gezin. De binnenkomende zonnestrallen verwarmen ons en geven de dag een gouden randje. Ik zou willen dat ik de tijd stop kon zetten; dat het voor altijd zo kon blijven.

Christiaan knijpt in mijn hand. ‘De broodjes worden koud.’

Met tegenzin laat ik hem los en leg Max naast me op bed. Ik geef Vera en Christiaan hun bord aan voordat ik het mijne pak. Er druipt wat gesmolten boter langs mijn kin wanneer ik de eerste hap neem. Ik begin te kauwen en het knapperige, warme brood vermengt zich met het zachte, kruidige roerei. Genietend slik ik de hap door. Als ik mijn tanden weer in het broodje zet, begint mijn telefoon te zoemen. Het is zaterdag, maar als ondernemer heb je eigenlijk nooit echt vrij. ‘Opnemen of laten gaan?’ mime ik naar Christiaan. Zelf neig ik naar het laatste, maar ik wil van hem horen of hij dat oké vindt. We zijn beiden verantwoordelijk voor ons marketingadviesbureau.

‘Laat maar gaan, als het dringend is spreken ze je voicemail wel in of ze bellen terug.’

Het gezoem stopt en ik neem niet eens de moeite om te kijken wie er gebeld heeft. Ik wil dat gelukzalige, ontspannen gevoel nog even vasthouden voordat ik de buitenwereld weer toelaat. Ik breng het broodje weer naar mijn mond, maar voordat ik een hap kan nemen begint mijn telefoon opnieuw te zoemen. Ik zucht geërgerd en leg mijn broodje terug op het bord. ‘Ik neem hem wel even gauw, dan zet ik hem daarna uit.’ Ik buig opzij naar mijn nachtkastje, pak mijn toestel en neem zonder op het scherm te kijken op. Aan de andere kant van de lijn vraagt iemand in het Engels of ik Emily Sanders ben. ‘Yes, that’s me,’ antwoord ik verbaasd. ‘Who is this?’

De stem begint weer te praten en de wereld om me heen ver-

dwijnt. Ik ben alleen met die stem die me allemaal dingen vertelt die ik niet wil horen. Dingen die niet waar kunnen zijn. Het is net alsof het leven in één klap uit me wordt gezogen. Als de stem stopt met praten, verbreek ik meteen de verbinding.

‘Em, wat is er aan de hand?’

Ik hoor Christiaans bezorgde stem pas als hij zachtjes aan mijn schouder schudt.

‘Ik, ehm... Het is...’ stamel ik. ‘Ben is dood. Hij heeft een auto-ongeluk gehad.’

2

Ik sta op, loop naar het raam en staar de tuin in. Ondanks de warmte van de binnenvallende zon heb ik het ineens ijskoud. Het kippenvel staat op mijn huid en ik tril als een rietje. Ik voel dat Christiaan achter me komt staan.

‘O, Em, dat meen je niet! Te afschuwelijk voor woorden.’ Ik draai me om en Christiaan neemt me in zijn warme, veilige armen. Ik leg mijn hoofd op zijn schouder en dan komen de tranen.

‘Wat is er precies gebeurd?’ vraagt hij als ik weer een beetje tot rust ben gekomen.

‘Een spookrijder die frontaal op hem is gebotst. Volgens die agent was hij op slag dood, net als de bestuurder van de andere auto. Ik kan het gewoon niet geloven. Mijn broertje is er niet meer.’ Ik begin weer te huilen. ‘Hoe moet ik dit aan mama vertellen, Chris? Ik moet haar al steeds weer vertellen dat papa niet meer leeft. Moet ze nu ook nog elke dag haar zoon opnieuw verliezen?’ Mijn moeder verkeert in een gevorderd stadium van dementie en vraagt dagelijks wanneer haar Henk terugkomt met taartjes van de bakker. Haar hartverscheurende gehuil gaat door merg en been wanneer haar verteld wordt dat Henk is overleden. Maar die afschuwelijke boodschap en het intense verdriet zet zich niet vast in haar geheugen en daardoor moet ze er elke dag opnieuw doorheen.

‘Je kunt het haar ook niet vertellen,’ zegt Christiaan aarzelend. ‘Laat haar in de waan dat Ben niet langskomt omdat hij op vakantie is. Dat bespaart haar een hoop extra leed.’

Ik denk even over zijn woorden na. ‘Kan ik dat wel maken? Ik heb nog nooit tegen mijn moeder gelogen.’

‘Dit lijkt me het soort leugen dat je met goed fatsoen kunt maken. Het voegt voor haar niets toe als je de waarheid vertelt, sterker nog, het maakt haar leven alleen maar nóg moeilijker.’

‘Ja, je hebt ook wel gelijk. Maar toch...’

‘Ik snap hoe moeilijk dit is, Em, maar ik denk echt dat het het beste is.’

‘Ze willen dat ik naar Australië kom om allemaal dingen te regelen. De begrafenis, de wijngaard...’

Christiaan knikt. ‘Mag je hem nog zien?’

‘Die agent zei dat het beter was van niet. Dat hij te verminkt is. Ze hebben hem moeten identificeren aan de hand van zijn gebit. De auto’s zijn na de botsing allebei in brand gevlogen. De brandweer was er snel bij om te blussen, maar kon de lichamen niet ongeschonden uit de auto’s halen. Zijn identiteitspapieren waren ook niet meer volledig intact. Op basis van zijn kenteken hebben ze zijn naam achterhaald en zijn ze bij de wijngaard uitgekomen. Een van Bens vaste medewerkers heeft wat stukjes kleding bekeken en bevestigd dat hij die specifieke kleding droeg toen hij op pad ging.’ Ik breek weer. ‘Ik kan niet eens afscheid van hem nemen, Chris! Ik kan het gewoon niet geloven.’ Christiaan pakt me weer stevig vast en nu komen bij hem ook de tranen. Ook hij was dol op mijn broer. Een paar jaar geleden heeft Ben ons na een uitzonderlijk goede wijn-oogst een flinke som geld gegeven om ons eigen marketingadviesbureau te beginnen en sinds die tijd kan hij bij Christiaan niet meer stuk. Dankzij Ben waren we in staat om in no time een succesvol bedrijf uit de grond te stampen en onze droom om zelfstandig te zijn waar te maken.

‘Mammie, pappie?’ Ik voel een handje tegen mijn been. Vera is geruisloos uit bed geklommen en staart ons met grote onzekere ogen aan. Gelijktijdig hurken we bij haar neer. ‘Papa en mama zijn een beetje verdrietig, Veer. Oom Ben is vandaag naar de hemel gegaan en nu moeten we hem missen.’

‘Waar is de hemel?’
‘Heel ver weg. Voorbij de regenboog en achter de sterren.’
‘Gaan we dan met het vliegtuig?’ Haar stemmetje krijgt een opgewonden klank.

‘Nee, schatje, op de plek waar oom Ben nu is kunnen geen vliegtuigen komen,’ zeg ik met een brok in mijn keel.

‘O,’ zegt ze teleurgesteld.

‘Maar weet je wat we wel kunnen doen? Er staat een foto van oom Ben in de kamer op de kast en daar kunnen we naar zwaaien en tegen praten. Hij kan alles horen wat je zegt.’

‘Gaat hij ook terugpraten?’

‘Ja, alleen kunnen wij dat niet horen omdat de hemel zo ver weg is...’

‘Dat er zelfs geen vliegtuigen kunnen komen!’ maakt ze triomfantelijk mijn zin af.

‘Precies,’ zeg ik ontroerd. ‘Dat heb je heel goed begrepen, meisje.’ Ze slaat haar armpjes om mij en Christiaan heen, geeft ons om beurten een zoen. ‘Gaan we nu weer op bed?’

We komen overeind. Vera gaat tussen ons in staan en pakt onze handen. ‘Mag ik zweven?’

Christiaan telt tot drie en dan tillen we haar met een grote zwier het bed op. Vera laat zich giechelend naast haar brabbellende broertje in de kussens vallen. Ik benijd het gemak waarmee ze nieuwe dingen aanneemt en accepteert. Ik kan mezelf niet als een kind zoethouden met een praatje over regenbogen en sterren, laat staan dat ik kan accepteren dat ik Ben nooit meer zal zien of spreken. Het besef dat hij voorgoed verdwenen is, lijkt heel langzaam binnen te komen, maar ik probeer het gevoel nog zo veel mogelijk tegen te houden om nu niet volledig in te storten. En dus schakel ik over op de praktische modus. Ik lach om Vera’s grapjes terwijl ik Max de fles geef. Ik douch me en kleeed me aan terwijl Christiaan de kinderen uit hun pyjama helpt en wast. Als Christiaan zichzelf ook heeft opgefrist gaan we naar beneden, waar onze golden retriever Sammy al enthousiast op ons wacht. Vera slaat haar armen om

hem heen en hij geeft haar een lik over haar wang. Vastberaden loopt ze naar de kast en gaat voor Bens foto staan. Sammy volgt haar zoals altijd op de voet en gaat naast haar zitten. ‘Hallo, oom Ben,’ hoor ik haar zeggen. ‘Ik heb vandaag mijn lievelingsjurk aan. Hij is echt heel mooi. Met een regenboog. Kijk maar.’ Ze poseert uitgebreid voor Bens foto in haar K3-jurkje. ‘Nu moet ik gaan. Ik ga met papa en Max Sammy uitlaten. Dag, oom Ben!’ Ze zwaait. ‘Kom Sammy, we gaan.’

Ik kan mijn tranen niet meer bedwingen. Vera loopt naar me toe, pakt mijn hand en kijkt me ernstig aan. ‘Als je tegen oom Ben praat dan gaat hij je troosten, hoor, mama. Hij mist jou. Broertjes zijn lief. Maxie is mijn broertje.’ Ze loopt naar de gang, waar Christiaan al met de kinderwagen staat te wachten. Sammy hobbelt trouw achter haar aan. Ik geef Christiaan en de kinderen een kus. ‘Ik neem ze even mee naar ’t Sonsbeek,’ zegt hij nadat hij me nog eens stevig heeft vastgepakt. ‘Dan kun je even ongestoord hier je gang gaan. Beloof me één ding: bel me als het niet gaat, want dan komen we meteen terug,’ drukt hij me op het hart. Ik knik en kijk mijn schatjes na totdat ze helemaal uit het zicht verdwenen zijn. De leegte die ze achterlaten is immens. Even raak ik in paniek. Met Bens ongeluk in mijn achterhoofd schieten er allerlei mogelijke rampscenario’s door mijn hoofd. Ze moeten terugkomen, het is daarbuiten niet veilig. Wat als er iets met hen gebeurt? Ik heb de klink al in mijn hand en sta op het punt om naar buiten te rennen, maar weet mezelf net op tijd tegen te houden. Ik kan mijn gezin moeilijk de rest van mijn leven aan me vastketenen. Dat mijn broer is omgekomen bij een ongeluk wil niet zeggen dat de hele wereld vanaf nu een aaneenschakeling van ongelukken is. Ik loop naar Bens foto en pak hem van de kast. Druk hem stevig tegen mijn borst en zak op de grond terwijl ik mijn ogen uit mijn kop jank. Als er geen tranen meer over zijn en ik eindelijk een beetje tot rust ben gekomen, zet ik de foto terug en loop naar mijn kantoor. Ik start mijn laptop op, vraag een spoedvisum aan en boek een flexibel vliegticket naar Australië.